Raport i rekomendacje dla studentów w Polsce

w kontekście zaufania do sztucznej inteligencji

Postawy studentów wobec AI

Wyniki projektu „Analiza zaufania do sztucznej inteligencji w kontekście psychospołecznych postaw w obszarze nauki i biznesu w Polsce”, finansowanego ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w latach 2025–2027

Listopad 2026 · zaufanie.ai

01 Studenci wobec AI: powszechne korzystanie, umiarkowane zaufanie

Szczególnie interesujące jest ustalenie, że powszechne korzystanie z AI nie oznacza automatycznie wysokiego poziomu zaufania do tej technologii: wśród studentów z AI korzystało 93,3% badanych, a 49,6% używało jej co najmniej kilka razy w tygodniu, podczas gdy poziom deklarowanego zaufania pozostawał umiarkowany.

W raporcie pokazujemy deklarowany poziom zaufania do AI, postrzegane korzyści i obawy, różnice między grupami studentów oraz wzorce postaw wśród użytkowników AI.

To trzecia część projektu. Studenci deklarowali zaufanie zbliżone do przedstawicieli biznesu (4,34 wobec 4,37 w skali 1–7) i wyższe niż pracownicy naukowi (3,96). Każda część opierała się na inaczej dobranej próbie, dlatego porównanie ma charakter orientacyjny.

dr hab. Monika Różycka

kierownik projektu

Głosy ekspertów

„Umiejętne wykorzystanie technologii cyfrowych, w tym narzędzi sztucznej inteligencji, staje się fundamentalne dla bezproblemowego funkcjonowania we współczesnym świecie”.

dr hab. prof. US Katarzyna Kozioł-Nadolna · Uniwersytet Szczeciński

„Sztuczna inteligencja stała się częścią codziennego życia akademickiego. Jej wykorzystanie w środowisku akademickim systematycznie rośnie. W obliczu tak powszechnego wykorzystania nowych technologii, istotnym obszarem eksploracji naukowej staje się analiza poziomu zaufania studentów do sztucznej inteligencji”.

dr Wojciech Leoński · Uniwersytet Szczeciński

„Istotnym zagrożeniem jest sytuacja, w której wygoda korzystania z AI prowadzi do ograniczenia samodzielności studenta”.

dr inż. Ireneusz Miciuła · Uniwersytet Szczeciński

Głosy ekspertów

„Sztuczna inteligencja nie jest już technologią przyszłości. Od kilku lat stanowi główny element zmian społecznych i gospodarczych, które zachodzą na całym świecie”.

dr hab. prof. US Adam Stecyk · **Uniwersytet Szczeciński**

„Studenci należą dziś do grup najintensywniej korzystających z narzędzi sztucznej inteligencji, traktując je jako naturalny element procesu uczenia się i zdobywania kompetencji przyszłości”.

dr hab. prof. US Katarzyna Szopik-Depczyńska · **Uniwersytet Szczeciński**

„Warto przy tym pamiętać, że studenci nie tworzą jednej grupy użytkowników AI, dlatego edukacja w tym zakresie powinna uwzględniać ich różne doświadczenia, poziomy zaufania i sposoby korzystania z technologii”.

dr hab. prof. US Joanna Wiśniewska · **Uniwersytet Szczeciński**

02 Trzy najważniejsze wnioski

01

Powszechne korzystanie, umiarkowane zaufanie

Z AI korzystało 93,3% badanych studentów, a średnie zaufanie wśród użytkowników AI wyniosło 4,34 w skali 1–7 – nieznacznie powyżej środka skali.

02

Więcej dostrzeganych korzyści – wyższe zaufanie

Ocena korzyści najsilniej wiązała się z zaufaniem. Wyższe zaufanie współwystępowało też z częstszym korzystaniem i lepszą oceną dostępności szkoleń.

03

Korzyści i obawy nie wykluczają się

Osoby wyżej oceniające korzyści deklarowały też więcej obaw. Grupa o najwyższym zaufaniu miała zarazem najwyższe obawy.

Badanie mierzy deklaracje respondentów i pokazuje, co ze sobą współwystępuje – nie rozstrzyga o przyczynach.

03 Kogo i jak badaliśmy?

450

badanych studentów

420

użytkowników AI (93,3% badanych)

2025/26

badanie od 9 grudnia 2025 r. do 25 lutego 2026 r.

CAWI

ankieta internetowa w Ogólnopolskim Panelu Badawczym Ariadna

Wyniki opisują studentów aktywnych cyfrowo, zarejestrowanych w panelu internetowym, a nie wszystkich studentów w Polsce. Szczegóły zawiera nota metodologiczna na końcu raportu (s. 18).

04 Jak często studenci korzystają z AI?

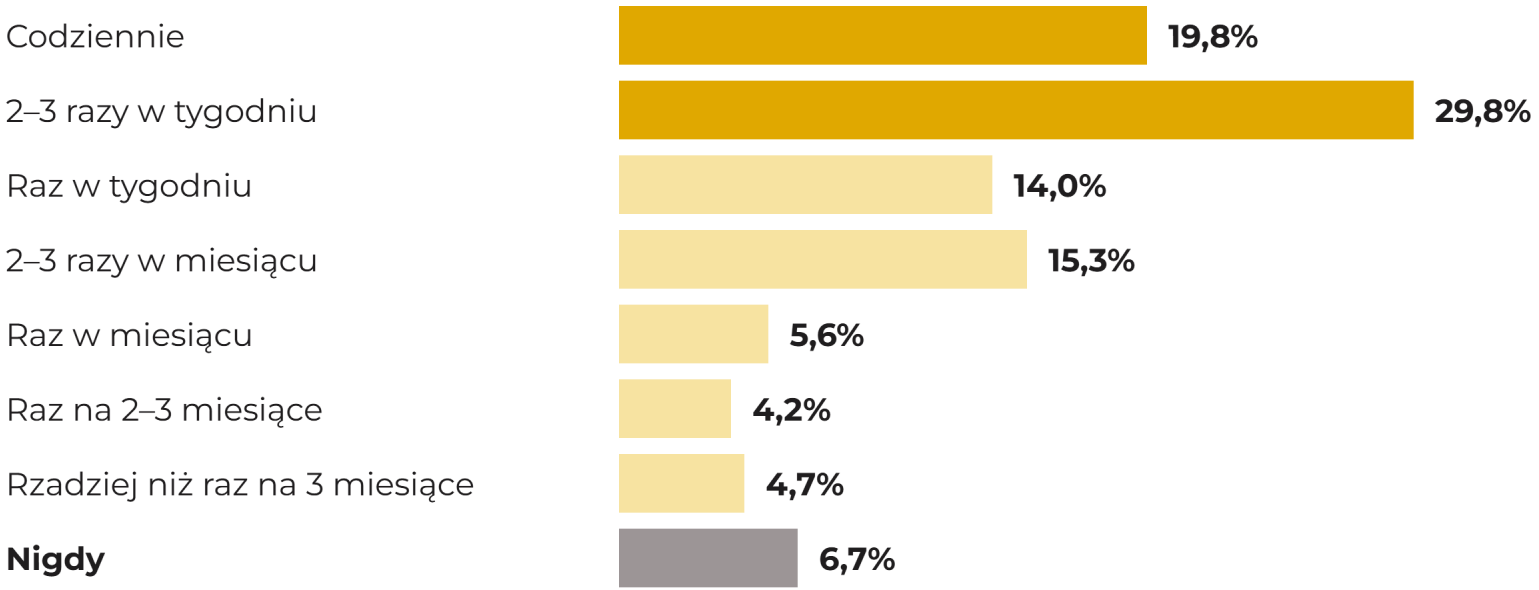
AI jest stałym elementem studiowania większości badanych.

49,6%

korzysta **codziennie lub 2–3 razy w tygodniu**

6,7%

nigdy nie korzystało z AI podczas studiów

Odsetek wszystkich badanych, N = 450. Ciemne słupki: kilka razy w tygodniu lub częściej; jasne: rzadziej; szary: nigdy.

05 Jak bardzo studenci ufają AI?

4,34

Deklarowane zaufanie jest umiarkowane: średnio 4,34 w skali 1–7, nieznacznie powyżej środka skali.

Wskaźnik łączy 10 pytań, m.in. ogólną deklarację zaufania, ocenę wiarygodności i przewidywalności AI oraz możliwości weryfikacji wyników. Nie mierzy faktycznego polegania na AI.

Czym różni się pozytywna postawa wobec AI od zaufania do AI? Pozytywna postawa to ogólne oczekiwania: poprawa jakości życia, usprawnienie pracy lub nauki, pozytywny wpływ AI na ludzkość oraz zamiar korzystania z AI w przyszłości. Wskaźnik zaufania obejmuje m.in. ocenę wiarygodności i przewidywalności narzędzi. Wskaźniki zbudowano z różnych pytań, więc ich średnich nie należy wprost porównywać.

06 Co wiąże się z zaufaniem do AI?

Najsilniej z zaufaniem wiązała się ocena korzyści; wyższe zaufanie współwystępowało też z częstszym korzystaniem i lepszą oceną dostępności szkoleń.

Współczynnik korelacji Pearsona r (od −1 do 1). Słupek w prawo – im wyższa wartość, tym wyższe zaufanie; w lewo – tym niższe. Użytkownicy AI, n = 420.

Nie stwierdzono istotnej statystycznie korelacji między obawami a zaufaniem do AI. Jednocześnie wyższa ocena korzyści współwystępowała z większymi obawami. Dostrzeganie korzyści i obaw nie musi się więc wykluczać.

07 Czy postawy różnią się między grupami?

Różnice postaw stwierdzono według płci i częściowo obszaru studiów. Nie wykazano istotnych różnic według wieku, wykształcenia i trybu studiów.

Płeć

Kobiety deklarowały niższe zaufanie i wyższe obawy niż mężczyźni (małe efekty). Nie stwierdzono istotnych różnic w ocenie korzyści ani w ogólnej postawie.

Wiek, wykształcenie, tryb studiów

Brak istotnych statystycznie różnic w zaufaniu, ocenie korzyści, obawach i ogólnej postawie po korekcie na wielokrotne porównania.

Obszar studiów

Ogólna postawa była wyższa wśród studentów inżynierii i technologii (5,02) niż humanistyki i sztuki (4,39) oraz rolnictwa i weterynarii (4,06; tylko 17 osób). Dla zaufania test ogólny wskazał różnice między obszarami studiów, ale porównania parami nie pozwoliły wskazać konkretnych różniących się grup.

Średnie w skali 1–7 (kreska = środek skali). Zaufanie: użytkownicy AI (210 kobiet, 210 mężczyzn); obawy: wszyscy badani (235 kobiet, 215 mężczyzn).

08 Jakie profile wyłaniają się wśród użytkowników AI?

Analiza wyodrębniła trzy umowne profile. Podział opisuje wzorce odpowiedzi w tym badaniu; nie ustalano ich trwałości w czasie.

Entuzjaści · 38,1% | **Pragmatycy · 37,9%** | **Sceptycy · 24,0%**

Zaufanie, korzyści i obawy: średnie w skali 1–7; korzystanie: skala 0–7 (średnia kodów kategorii: 0 = nigdy … 7 = codziennie). Użytkownicy AI, n = 420. Profile wyodrębniono metodą k-średnich; podział eksploracyjny. Nazwy są umowne – profil o tej samej nazwie może mieć w innych częściach projektu inny układ postaw.

Jak wspierać różne grupy użytkowników?

Każdy wzorzec odpowiedzi może wymagać innego wsparcia.

Entuzjaści

ok. 38% użytkowników AI

Najwyższe zaufanie i ocena korzyści, bardzo częste korzystanie – a zarazem najwyższe obawy spośród grup.

Co może pomóc

Warto rozwijać wiedzę o ograniczeniach AI i nawyk weryfikacji. Po odpowiednim przygotowaniu osoby z tej grupy mogą wspierać innych.

Pragmatycy

ok. 38% użytkowników AI

Częste korzystanie przy umiarkowanym zaufaniu i ocenie korzyści oraz najniższych obawach spośród grup.

Co może pomóc

Przykłady użytecznych zastosowań i jasne zasady, w tym rzetelna informacja o ryzykach.

Sceptycy

ok. 24% użytkowników AI

Najniższe zaufanie i ocena korzyści, najrzadsze korzystanie spośród trzech profili i wysokie obawy. Nadal są to użytkownicy AI.

Co może pomóc

Konkretne, weryfikowalne zastosowania i stopniowe oswajanie – bez presji.

Nazwy profili są umowne. Wskazówki „Co może pomóc” to interpretacja praktyczna – ich skuteczności badanie nie testowało.

Trzy środowiska, 1082 badane osoby

Wskaźnik	Biznes	Pracownicy naukowi	Studenci
Badani (dobór próby)	450 · panel	182 · kula śnieżna	450 · panel
Korzystający z AI	77,3%	95,1%	93,3%
Zaufanie do AI (1–7)*	4,37	3,96	4,34
Ocena korzyści (1–7)*	4,66	4,62	4,85
Obawy (1–7)**	5,16	5,28	5,05
Korzyści a zaufanie (r)	+0,60	+0,57	+0,59
Obawy a zaufanie (r)	−0,09 (nieistotna)	−0,31	−0,08 (nieistotna)

Korzystanie to nie zaufanie

Zaufanie było umiarkowane mimo powszechnego korzystania z AI.

Wspólny punkt: korzyści

W każdej grupie zaufanie najsilniej wiązało się z oceną korzyści.

Różna rola obaw

Istotny związek obaw z niższym zaufaniem wystąpił tylko wśród naukowców.

Próby dobrano różnymi metodami, a różnic nie testowano statystycznie – zestawienie jest orientacyjne. * użytkownicy AI; ** wszyscy badani; r – korelacja Pearsona.

09 Co mogą zrobić uczelnie?

Rekomendujemy łączenie praktycznego korzystania z AI z rzetelną wiedzą o jej możliwościach i ograniczeniach.

1 Rozwijaj edukację o AI

Nie tylko obsługa narzędzi, ale też krytyczna ocena wyników, weryfikacja informacji, etyka i bezpieczeństwo danych.

2 Twórz przestrzeń do celowego użycia AI

Projekty, poszukiwanie źródeł, analiza danych w ramach zajęć – zawsze razem z informacją o ograniczeniach narzędzi.

3 Określ jasne zasady korzystania z AI

Przejrzyste i spójne reguły używania AI w nauce, dostępne dla studentów wszystkich kierunków.

4 Dostosuj wsparcie do różnych postaw

Studenci nie tworzą jednej grupy: osobom ostrożnym mogą pomóc weryfikowalne zastosowania i oswajanie bez presji.

Wskazówki są praktyczną interpretacją wyników – ich skuteczności badanie nie testowało.

10 Co mogą zrobić studenci?

Korzystaj z AI świadomie – jako wsparcia nauki, a nie jej zastępstwa.

1 Szukaj zastosowań, które pomagają się uczyć

Przegląd literatury, streszczenia, tłumaczenia, plan pracy – sprawdzaj, co realnie ułatwia naukę.

2 Korzystaj krytycznie – weryfikuj

AI potrafi podawać błędne informacje, zmyślone źródła i pozornie wiarygodne treści. Sprawdzaj fakty.

3 Korzystaj z dostępnej edukacji o AI

Szkolenia i zajęcia o działaniu, możliwościach i ograniczeniach AI mogą pomóc ocenić ją rzetelnie.

4 Masz wątpliwości? Zacznij od małego kroku

Jedno konkretne zadanie, którego wynik łatwo sprawdzić, może pomóc wyrobić sobie własną opinię.

Wskazówki są praktyczną interpretacją wyników – ich skuteczności badanie nie testowało.

11 Zakończenie: kontynuacja badań

Zgromadzony materiał pozwala przejść od pytania „czy ufamy AI?” do pytania: „dlaczego, kiedy i w jakich warunkach ufamy AI?”. Na nim chcemy oprzeć kolejny etap badań.

Co wnosi badanie

- Obejmuje trzy środowiska – biznes, naukę i studentów – łącznie 1082 badane osoby, z tym samym kwestionariuszem
- Pokazuje, że korzystanie z AI nie oznacza automatycznie wysokiego zaufania
- Podważa prosty podział na „zwolenników” i „przeciwników” AI: w profilach Entuzjastów, Pragmatyków i Sceptyków (o różnym układzie postaw w każdym środowisku) wysokie zaufanie może współistnieć z wysokimi obawami, a sceptycyzm nie musi oznaczać rezygnacji z AI
- Przekłada wyniki na odrębne rekomendacje dla przedsiębiorców, menedżerów, uczelni, pracowników naukowych i studentów

Kierunki dalszych badań

1. Kiedy AI wspiera uczenie się i samodzielność, a kiedy prowadzi do nadmiernego polegania na technologii
2. Znaczenie jakości edukacji o AI i umiejętności weryfikowania treści
3. Formy wsparcia dopasowane do różnych profili studentów
4. Bezpośrednie porównanie studentów, pracowników naukowych i biznesu
5. Rozwój modelu MITrust-AI i weryfikacja w wybranych krajach Europy

12 Zespół projektowy

dr hab. Monika Różycka, MBA
Kierownik projektu · Uniwersytet Szczeciński

ks. dr hab. prof. Grzegorz Chojnacki
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

dr hab. prof. US Katarzyna Kozioł-Nadolna
Uniwersytet Szczeciński

prof. dr hab. Dominika Latusek-Jurczak
Akademia Leona Koźmińskiego

dr Wojciech Leoński
Uniwersytet Szczeciński

dr Konrad Maj
Uniwersytet SWPS

dr inż. Ireneusz Miciuła
Uniwersytet Szczeciński

dr Anna Pikos
Akademia Leona Koźmińskiego

dr hab. prof. US Adam Stecyk
Uniwersytet Szczeciński

dr hab. prof. US Katarzyna Szopik-Depczyńska
Uniwersytet Szczeciński

dr hab. prof. US Joanna Wiśniewska
Uniwersytet Szczeciński

Analizy statystyczne: dr hab. prof. US Adam Stecyk, dr Rafał Czyżycki. Konsultacja statystyczna: dr inż. Ireneusz Miciuła, dr Ewa Putek-Szeląg; wsparcie: Marta Formela.

Nota metodologiczna

Próba i realizacja

- Ankieta internetowa (CAWI) w Ogólnopolskim Panelu Badawczym Ariadna, 9.12.2025–25.02.2026; dobór losowo-kwotowy według płci i wieku.
- Studenci aktywni cyfrowo: N = 450, w tym 420 użytkowników AI.
- Struktura: 52,2% kobiet; 28,9% osób w wieku 35+; 54,2% studiujących niestacjonarnie; najliczniej nauki społeczne (38,2%).
- Badanie zaopiniowane pozytywnie przez Komisję ds. Stosowania Standardów Etycznych w Badaniach Naukowych US (uchwała nr 5/2025).

Rzetelność wskaźników (α Cronbacha)

Zaufanie do AI 0,842 · korzyści 0,856 · obawy 0,891 · pozytywna postawa 0,861 – wysoka spójność wewnętrzna; nie jest to samodzielny dowód trafności wskaźników.

Ograniczenia

- Próba z panelu internetowego, w której 28,9% osób ma 35 lat lub więcej, a 54,2% studiuje niestacjonarnie – wyników nie można prosto uogólniać na wszystkich studentów.
- Wyniki to deklaracje, a nie obserwacja zachowań; badanie jednorazowe pokazuje współwystępowanie, nie przyczyny.

Zalecany sposób cytowania: Uniwersytet Szczeciński. (2026). Raport i rekomendacje dla studentów w Polsce w kontekście zaufania do sztucznej inteligencji. Postawy studentów wobec AI. https://zaufanie.ai

Strona projektu: https://zaufanie.ai